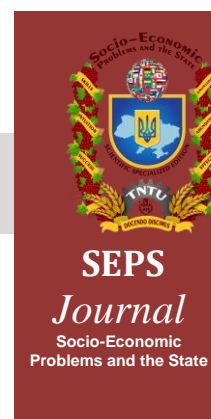

ISSN 2223-3822

Hahaliuk, O. (2023) Determination of synergic interaction possibilities and construction of a strategic development map of the "industrial enterprise - united territorial community" system in the context of the germinative vectors of development implementation. Socio-Economic Problems and the State (electronic journal), Vol. 28, no. 1, pp. 79-85. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23hoihvr.pdf>

SEPS

Journal

Socio-Economic
Problems and the State

ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ СИНЕРГЕТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ПОБУДОВА СТРАТЕГІЧНОЇ КАРТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ «ПРОМИСЛОВЕ ПІДПРИЄМСТВО – ОБ'ЄДНАНА ТЕРИТОРІАЛЬНА ГРОМАДА» В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕРМІНАТИВНИХ ВЕКТОРІВ РОЗВИТКУ

Ольга ГАГАЛЮК

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна

e-mail: gagaliuk.olya@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4940-9720>

Анотація: У статті описано основні цілі гермінативного розвитку, які повинні бути досягнуті до 2030 року і стати базою для подальших перетворень в Україні на основі нових орієнтирів, програм, проєктів. Означено, що контекст гермінативного розвитку територіальної громади та промислового підприємства будується на залученні та якісному використанні фінансових ресурсів, забезпеченні інноваційного розвитку, соціокультурній та екологічній компонентах. Описано, що метою гермінативного розвитку, в контексті децентралізації, є створення синергетичної взаємодії, яка сприяє розвитку промислових підприємств шляхом скоординованих дій управлінського апарату об'єднаних територіальних громад. Одночасно увагу акцентовано на розвитку самої територіальної громади через стимулювання фінансової діяльності, виробничо-господарських процесів, підвищенні соціокультурної компоненти та збереженні навколишнього середовища. Наголошено на ключових поточних проблемах контексту синергії «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада» та висвітлено причини, якими ці проблеми обумовлені. Розглянуто, що важливими аспектами також є формування програм збереження і відтворення довкілля, забезпечення енергоощадливості та використання відновлювальних джерел енергії в діяльності, як промислового підприємства, так і об'єднаної територіальної громади. Запропоновано механізм, який представлено у вигляді взаємопов'язаних етапів, які дають можливість забезпечити синергетичну взаємодію між промисловим підприємством та об'єднаною територіальною громадою для забезпечення сталого розвитку. Даний механізм передбачає цикл послідовних дій починаючи із визначення мети та стратегічних цілей синергетичної взаємодії в аспекті гермінативного розвитку до побудови стратегічної карти розвитку об'єднаної територіальної громади у взаємодії із промисловим підприємством.

Ключові слова: промислове підприємство, об'єднана територіальна громада, синергетичний механізм, гермінативний розвиток, децентралізація.

Article history:

Received: April, 2023

1st Revision: May, 2023

Accepted: May, 2023

JEL classification:

L23

UDC:

338.456.6:352.07.046.5.

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd.2023.01.079>

Гагалюк О. Визначення можливостей синергетичної взаємодії та побудова стратегічної карти розвитку системи «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада» в контексті реалізації гермінативних векторів розвитку. *Соціально-економічні проблеми і держава* (електронний журнал). 2023. Вип. 1 (28). С. 79-85. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23hoihvr.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Важливим аспектом стратегічного управління розвитком в контексті подальшого просування децентралізації є ефективне функціонування та гермінативний розвиток промислових підприємств в Україні. Синергія розвитку промислового підприємства та, як наслідок, розвитку територіальної громади обумовлює визначення пріоритетності стратегічного розвитку регіону і території, а також забезпечення, в даному контексті взаємоузгодженості та результативності дій місцевих органів територіальної влади із стратегією розвитку промислових підприємств із метою забезпечення якості проживання громади на визначеній території. В результаті даної взаємодії ключових елементів систем промислового підприємства та об'єднаної територіальної громади, на території, на якій дані суб'єкти господарювання розташовані, формулюється місія, також ставляться і вирішуються основні стратегічні цілі та завдання, забезпечується організація системи гермінативного розвитку.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Серед дослідників, котрі займалися даною проблемою слід виділити таких вчених, як: Л. А. Некрасова [1, 2], В. В. Бутковська [1], В. М. Осипов [3], Г. П. Граматік [3], І. З. Сторонянська [4].

3. Постановка завдання.

Метою статті є формулювання основних цілей гермінативного розвитку та пропозиції щодо вироблення синергетичного механізму реалізації ефективної взаємодії «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада – населення» для забезпечення сталого розвитку.

4. Виклад основного матеріалу.

Контекст гермінативного розвитку територіальної громади та промислового підприємства будується на залученні та якісному використанні фінансових ресурсів, забезпеченні інноваційного розвитку, соціокультурній та екологічній компонентах. Дані показники взаємопов'язані на мікро, мезо- та макрорівнях, а сталий розвиток промислового підприємства дає можливість через податкові платежі та залучення інвестиційних ресурсів сформуванню фінансове забезпечення територіальної громади; через реалізацію інноваційної політики впровадити аспекти інноваційності; через заходи соціокультурного впливу забезпечувати формування соціокультурної компоненти; за рахунок заходів екологізації та охорони навколишнього середовища стимулювати розвиток екологічної компоненти.

Результати попередньо проведеного аналізу та практичні спостереження деяких науковців [1-4] визначили ключові поточні проблеми контексту синергії «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада», які обумовлені наступними причинами: відсутність стратегічної орієнтації, котра обумовлена відсутністю взаємних цілей і завдань у концепції розвитку та стратегічних документах, як промислових підприємств, так і органів об'єднаної територіальної громади; не вивчено кращі зразки зарубіжного досвіду формування синергії взаємодії промислових підприємств та територіальної громади; не враховані інтереси різних органів управління (місцевих органів управління та територіальної громади) при формуванні основних цілей і завдань розвитку промислових підприємств; неузгодженість інтересів та відсутність інтегрованості у стратегії розвитку промислового підприємства в аспекті реалізації стратегії соціально-економічного розвитку регіону (територіальної громади); слабкість

та невизначеність законодавчої бази в контексті реалізації механізмів синергії для генерування гермінативного розвитку промислового підприємства та територіальної громади.

Визначений контекст проблем обумовлений відносною новизною такої взаємодії, а кількість проблемних аспектів зростає із розвитком взаємовідносин на рівні системи «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада». Відповідно, слід побудувати таку модель стратегування розвитку промислових підприємств в умовах функціонування територіальних громад, яка дасть можливість частково або повністю вирішити означені проблеми.

Основною метою гермінативного розвитку, в контексті децентралізації, є побудова синергетичної взаємодії, що забезпечує розвиток промислового підприємства за рахунок раціональних (узгоджених) дій управлінського апарату об'єднаної територіальної громади та зворотній акцент – розвиток територіальної громади за рахунок активізації фінансової діяльності, виробничо-господарських процесів, дієвій соціокультурній компоненті та збереженні навколишнього середовища.

Основні цілі гермінативного розвитку слід розподілити у відповідності до сімнадцяти загально визначених цілей сталого розвитку, які повинні бути досягнуті до 2030 році. Дані цілі орієнтовані на активізацію взаємопов'язаних елементів сталого розвитку в контексті побудови системи «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада» і містять фінансове забезпечення та економічне зростання, інноваційну активність, соціальне інтегрування та охорона навколишнього середовища. Синхронність реалізації та згуртованість загальних цілей гермінативного розвитку відобразимо на рис. 1.

Рис. 1. Синхронність реалізації та згуртованість загальних цілей гермінативного розвитку в контексті взаємодії промислового підприємства та об'єднаної територіальної громади

Джерело: самотійна розробка автора

В контексті реалізації глобальних цілей Сталого Розвитку 2030 на національному рівні та загальне бачення економічного розвитку до 2030 року, слід відзначити, що вони слугують базою для подальших перетворень в Україні на основі нових орієнтирів, програм і проектів. Світовий досвід засвідчує, що суспільний прогрес обумовлений підтриманням балансу між цілями фінансово-економічного зростання, інноваційної активності бізнесу, соціокультурний розвиток працівників, забезпечення екологічної безпеки та доступу до надійної, стабільної сучасної відновлювальної енергії [5].

Основа досягнення цілей – побудова партнерських відносин «промислове підприємство – управлінський апарат об'єднаної територіальної громади», а також значна зацікавленість сторін у взаємній підтримці та вирішенні найбільш нагальних проблем економічного, інноваційного, соціокультурного та екологічного характеру.

В побудові цілей розвитку необхідно відзначити людиноцентрований підхід, що обумовлює необхідність взаємопов'язаного сталого розвитку промислового підприємства й об'єднаної територіальної громади. Якщо корпоративні та територіальні довгострокові стратегічні цілі та завдання узгоджені, то тоді стратегічні установки управління розвитком промислового підприємства та об'єднаної територіальної громади орієнтовані на підвищення якості життя населення, зміцнення людського капіталу, зростання рівня професійної підготовки фахівців на підприємстві. З іншої сторони, важливими аспектами також є формування програм збереження і відтворення довкілля, забезпечення енергоощадливості та використання відновлювальних джерел енергії в діяльності і промислового підприємства, і об'єднаної територіальної громади. Це є основою підходу у побудові цілей розвитку формування взаємовигідного партнерства з метою сталого розвитку.

Поряд із формуванням цілей, повинен бути вироблений синергетичний механізм реалізації ефективної взаємодії «промислове підприємство – об'єднана територіальна громада – населення» для забезпечення сталого розвитку.

Особливості запропонованого механізму представлено у вигляді взаємопов'язаних етапів, котрі, дають можливість забезпечити синергетичну взаємодію між промисловим підприємством та об'єднаної територіальної громади для забезпечення сталого розвитку:

- мета та стратегічні цілі синергетичної взаємодії в аспекті гермінативного розвитку;
- аналіз чинників впливу реалізації гермінативного розвитку;
- формування організаційної системи управління синергетичним механізмом для гермінативного розвитку;
- засоби управління синергетичним механізмом для гермінативного розвитку;
- визначення векторів впливу на промислове підприємство та об'єднану територіальну громаду;
- ефекти від здійснення управління синергетичним механізмом для гермінативного розвитку;
- побудова стратегічної карти розвитку об'єднаної територіальної громади у взаємодії із промисловим підприємством.

5. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Отже, досягнення гермінативних векторів розвитку є можливим, коли отримується синергетичний ефект і для промислового підприємства, і для об'єднаної територіальної громади.

Запропонований механізм відображає взаємопов'язані етапи, котрі, дають можливість забезпечити синергетичну взаємодію між промисловим підприємством та об'єднаною територіальною громадою для забезпечення сталого розвитку. Даний механізм передбачає цикл послідовних дій, починаючи із визначення мети та стратегічних цілей синергетичної

взаємодії в аспекті гермінативного розвитку і до побудови стратегічної карти розвитку об'єднаної територіальної громади у взаємодії із промисловим підприємством.

В контексті визначення рівня узгодженості необхідно здійснювати аналіз порівнюючи анонсовані та обґрунтовані стратегічні цілі синергетичної взаємодії і гермінативного розвитку об'єднаної територіальної громади та промислового підприємства, важливо здійснювати моніторинг цільових програмних документів різного рівня об'єднаної територіальної громади та звітності промислового підприємства, що обґрунтовують виконання планів розвитку.

Author details (in English)

DETERMINATION OF SYNERGIC INTERACTION POSSIBILITIES AND CONSTRUCTION OF A STRATEGIC DEVELOPMENT MAP OF THE "INDUSTRIAL ENTERPRISE - UNITED TERRITORIAL COMMUNITY" SYSTEM IN THE CONTEXT OF THE GERMINATIVE VECTORS OF DEVELOPMENT IMPLEMENTATION

Olha HAHALIUK

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

56 Ruska str., 46001, Ternopil, Ukraine

e-mail: gagaliuk.olya@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-4940-9720>

Abstract. *The main goals of germinal development, which must be achieved by 2030 and become the basis for further transformations in Ukraine based on new guidelines, programs and projects are described in the article. It is determined that the context of germinal development, both of a territorial community and an industrial enterprise, is built on the involved and high-quality use of financial resources, the provision of innovative development, socio-cultural and ecological components. It is revealed that the goal of germinal development in the context of decentralization is to create a synergistic interaction that promotes the development of industrial enterprises through coordinated actions of the management apparatus of united territorial communities. At the same time, the emphasis is put on the development of the territorial community itself by stimulating financial activity, production and economic processes, increasing the socio-cultural component and preserving the environment. The key current problems in the context of the synergy "industrial enterprise – united territorial community" are emphasized and the reasons for these problems are highlighted. It is stated that the formation of programs for the preservation and reproduction of the environment, ensuring energy efficiency and the use of renewable energy sources in the activities of both the industrial enterprise and the united territorial community are also important aspects. The proposed mechanism, which is presented in the form of interconnected stages, which make it possible to ensure synergistic interaction between an industrial enterprise and a united territorial community to ensure sustainable development. This mechanism provides for a cycle of consecutive actions, starting with the definition of the purpose and strategic goals of synergistic interaction in the aspect of germinal development to the construction of a strategic map of the development of the united territorial community in cooperation with an industrial enterprise.*

Key words: *industrial enterprise, united territorial community, synergistic mechanism, germinative development, decentralization.*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at

<http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23hoihvr.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Hahaliuk, O. (2023) Determination of synergic interaction possibilities and construction of a strategic development map of the "industrial enterprise - united territorial community" system in the context of

the germinative vectors of development implementation. Socio-Economic Problems and the State (electronic journal), Vol. 28, no. 1, pp. 79-85. URL: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2023/23hoihvr.pdf>

Використана література:

1. Некрасова Л. А., Бутковська В. В. Напрями удосконалення організації процесу стратегування розвитку виробничих підприємств України в умовах децентралізації. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету*. 2021. №3. С. 69–75. <https://doi.org/10.15276/EJ.03.2021.10>
2. Некрасова Л. А. Новітні аспекти стратегування розвитку виробничих підприємств в умовах децентралізації. *Економіка харчової промисловості*. 2019. Т.11. №2. С. 38-46.
3. Осипов В. М., Некрасова Л. А., Граматік Г. П. Методичний підхід до оцінки сталого розвитку територіально-виробничих утворень в умовах реформування місцевого самоврядування. *Підприємництво та інновації*. 2020. Вип. 13. С. 74-78.
4. Сторонянська І. З. Методичний підхід до оцінки сталого розвитку територіально-виробничих утворень в умовах реформування місцевого самоврядування. Львів: ІРД НАНУ. 2018. 144 с.
5. Цілі сталого розвитку для України: регіональний вимір : Аналітична доповідь. Серія «Проблеми регіонального розвитку» ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України» : веб-сайт. Львів, 2018. 90 с. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20180702.pdf>. (дата звернення до ресурсу 20.04.2023 року)

References

1. Nekrasova L. A., Butkovska V. V. (2021) Napriamy udoskonalennia orhanizatsii protsesu stratehuvannia rozvytku vyrobnychkykh pidpriumstv Ukraini v umovakh detsentralizatsii. [Directions for improving the organization of the process of strategizing the development of production enterprises in Ukraine in conditions of decentralization] *Ekonomichni zhurnal Odeskoho politekhnichnoho universytetu*. No. 3. pp. 69–75. <https://doi.org/10.15276/EJ.03.2021.10>
2. Nekrasova L. A. (2019) Novitni aspekty stratehuvannia rozvytku vyrobnychkykh pidpriumstv v umovakh detsentralizatsii. [The latest aspects of strategizing the development of manufacturing enterprises in conditions of decentralization] *Ekonomika kharchovoi promyslovosti*. T.11. No. 2. pp. 38-46.
3. Osypov V. M., Nekrasova L. A., Hramatik H. P. (2020) Metodychnyi pidkhid do otsinky staloho rozvytku terytorialno-vyrobnychkykh utvoren v umovakh reformuvannia mistsevoho samovriaduvannia. *Pidpriumnytstvo ta innovatsii*. [Methodological approach to assessment of sustainable development of territorial and production formations in the conditions of local government reform.]. Vol. 13. pp. 74-78.
4. Storonianska I. Z. (2018) Detsentralizatsiia v Ukraini ta yii vplyv na sotsialno-ekonomichni rozvytok terytorii [A methodical approach to the assessment of the sustainable development of territorial and industrial entities in the conditions of local self-government reform]: metodychni pidkhody ta rezultaty otsiniuvannia. Lviv: IRD NANU. 144 p.

5. Tsili staloho rozvytku dlia Ukrainy: rehionalnyi vymir [Sustainable development goals for Ukraine: regional dimension] (2018): Analitychna dopovid. Seriiia «Problemy rehionalnoho rozvytku» DU «Instytut rehionalnykh doslidzhen imeni M. I. Dolishnoho NAN Ukrainy» : veb-sait. Lviv, 90 p. URL: <http://ird.gov.ua/irdp/p20180702.pdf>. (accessed 20.04.2023)

© 2023 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
You are free to:
Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
Under the following terms:
Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
No additional restrictions
You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Puluj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

